

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA klasa VIII – wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

OCENA ŚRÓDROCZNA				
ROZDZIAŁ I. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- definiuje bezpieczeństwo - wymienia rodzaje bezpieczeństwa -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	-wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa	- wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli - opisuje geopolityczne położenie Polski - wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO)	-definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej -omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski - omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	- opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski
ROZDZIAŁ II. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń	- wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom - poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania	- wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce	- dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia	- omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom
- wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze - rozróżnia sygnały alarmowe	- wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych	- opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	- omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów	- charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania

		wymienia sposoby przeciwdziałania panice		
- wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie	- rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji - opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku - rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne - zna szkolną instrukcję ewakuacji	- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	- opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych	
- wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku	- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	- omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole	- opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego
- wymienia główne przyczyny powodzi - wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi	- opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych	- planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej	- uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi	- wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej
- wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	- omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	- opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur		
- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	- omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)	- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym,	- opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom	opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR

- wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce		ratownikowi, osobom postronnym i w miejscu zdarzenia - opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych		
	- opisuje zasady zachowania się na wypadek: • strzelaniny • znalezienia się w sytuacji zakładniczej • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzaney przesyłki	- rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych	- omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru -	

OCENA ROCZNA
ROZDZIAŁ III. PODSTAWY PIERWSZEJ POMOCY

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” - określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym	- wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”	- wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy	- opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia	- wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych
- podaje numery alarmowe	- wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika,	- demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych - poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową	- opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych	- podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy

	poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób - wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym			
- wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia” - opisuje ogniwa łańcucha przeżycia - ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku	- ocenia stan świadomości poszkodowanego - wymienia objawy utraty przytomności - ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC	- udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–żuchwa) - sprawdza, czy poszkodowany oddycha - zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną - umiejętnie stosuje folię NRC - wymienia główne przyczyny omdlenia -charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia	- układu poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej	- wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB
- definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo- oddechowa”	- stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO	- opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej - wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)	- omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci - wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności	- opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej
- wylicza przedmioty wchodzące w skład	- omawia przeznaczenie i		- opisuje zasady doboru i przechowywania	

apteczki pierwszej pomocy: • samochodowej • turystycznej domowej	podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy		składników apteczki pierwszej pomocy proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia	
- wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający	- wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające - wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je - stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran	- bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne - demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa	- wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna)	
- wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie	- zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów - zakłada temblak	- opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa	- omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa	podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie
- wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie	- demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny	- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi • wychłodzenia organizmu i odmrożeń	- proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci	
- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:	- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:	- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: • zadławienia	- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:	- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika

- zatrucia - tonięcia - porażenia prądem	- zawału serca - udaru mózgu - napadu padaczkowego - ciała obcego w oku	• omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia	- ukąszenia, użądlenia - wykonuje na manekinie rękoczyn ratunkowy w przypadku zadławienia - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci	w wymienionych wypadkach
- definiuje zdrowie	- wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i takie, na które ma on całkowity wpływ	- wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym - wymienia zachowania prozdrowotne - wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia (ryzykowne) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków - opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe	- określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych - oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym	- wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje sposoby ich kontrolowania - analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem - proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku
- wymienia główne choroby cywilizacyjne	- wymienia główne przyczyny chorób cywilizacyjnych	- wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie - omawia objawy depresji, anoreksji i uzależnień behawioralnych	- proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu	- proponuje sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym